

Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus vuodelta 2023

Kunnanhallitus 17.06.2024 § 152

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan perustehtävä ja kuntastrategian suunnittelussa tulee ottaa huomioon asukkaiden hyvinvointi (kuntalaki § 1, § 37). Strategisessa suunnittelussa on asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6).

Ranualla strategiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteet on asetettu kesäkuussa 2022 hyväksytyssä kuntastrategiassa ja sitä tukevassa tarkemman tason hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelmassa, mikä laaditaan valtuustokausittain. Valtuusto on hyväksynyt suunnitelman 18.12.2023 § 46.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä § 6 edellyttää, että kunnassa raportoidaan kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Vuosittaisen raportoinnin toteutumista myös seurataan kuntajohdon TEA-viisarin tiedonkeruussa ja se vaikuttaa kunnalle maksettavaan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäosaan eli HYTE-kertoimeen.

Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomustyö tuottaa tietoa sekä kunnan sisäiseen tarpeeseen että hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen alueellisen yhteistyön kehittämiseen. Sisäisesti tietoa on mahdollista hyödyntää osana talouden ja toiminnan vuosittaista suunnitteluprosessia ja ulkoisesti erityisesti sovitettaessa yhteen kunnan, hyvinvointialueen, järjestöjen ja muiden olennaisten toimijoiden hyte-työtä.

Liitteenä 1 olevassa vuoden 2023 hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksessa tarkastellaan tilastotiedon kautta ranualaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta ja kehitystä. Tässä suppeassa, vuosittaisessa raportissa tarkastelun painopiste on lyhyen aikavälin muutoksessa ja tuloksia verrataan samankaltaisiin verrokkikuntiin, Lappiin ja koko maahan. Raportissa on käytetty uusinta saatavilla olevaa tietoa.

Tiedontuotantoon ja raportin laadintaan on osallistunut kunnan hyte-ryhmä, jossa on laajasti asiantuntijoita ja työntekijöitä kunnan hallintokunnista sekä Lapin hyvinvointialueelta.

Keskeiset huomiot, teot ja tulokset

- ranualaisten 18-24 -vuotiaiden nuorten syrjäytymisriski on korkeampi (19,4) kuin Lapissa keskimäärin (15,5).
- työkyvyttömyysindeksin arvo on koko maassa 100, Lapissa 126,5, ja Ranualla 164,3

- iso osa ranualaisia 8. ja 9. luokkalaisia jättää koululounaan syömättä vähintään kerran viikossa; Ranua 44,4 (aiemmin 23,4) ja Lappi keskimäärin 35,1
- Ranuan 4. ja 5. luokkalaisten koulukiusaamiskokemukset ovat vähentyneet huomattavasti verrattuna aiempiin tuloksiin: nyt 3 % vastaajista, aiemmin 7,7 % ja Lappi keskimäärin 2023: 9,9 %
- kunta on rakentanut ja rakennuttamassa laadukkaat ja toimivat tilat varhaiskasvatukseen, perusopetukseen ja lukiolle
- lasten ja nuorten hyvinvointiin on panostettu laajasti ml. työntekijäresurssit
- osallisuus ja osallistaminen esim. ohjelmien laatimisessa ja budjetoinnissa on parantunut
- luontoliikuntareitit ja liikuntapaikat monipuolistavat kuntalaisten liikuntamahdollisuuksia erilaisten ryhmäliikuntamuotojen lisäksi
- liikenneturvallisuutta on parannettu järjestämällä erilaisia tietoiskuja ja tapahtumia.

Liitteenä Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus 2023.

Päätösehdotus

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että

1) se hyväksyy liitteenä olevan Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen 2023,

2) kertomus lähetetään tiedoksi kunnan toimielimiin ja julkaistaan julkisena dokumenttina hyvinvointikertomus.fi -sivustolla.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja asiasta antaa:

hallintojohtaja Pia Sorvali

puh. 040 679 1411 tai etunimi.sukunimi@ranua.fi

Valtuusto 16.09.2024 § 48

1245/00.01.02/2022

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.